

Zasady oceny finansowej kryterium – Finansowe założenia projektu potwierdzają jego opłacalność oraz trwałość finansową

W ramach kryterium ocenie podlega:

- 1) kondycja finansowa przedsiębiorstwa w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres realizacji projektu, w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trwałości z jednoczesną identyfikacją przesłanek wskazujących na trudną sytuację finansową przedsiębiorstwa;
- 2) zdolność finansowa wnioskodawcy do realizacji projektu w tym wiarygodność źródeł finansowania projektu;
- 3) opłacalność finansowa projektu;
- 4) trwałość finansowa projektu.

Ad 1)

Warunkiem uznania kryterium za spełnione jest pozytywna ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa w okresie historycznym (3 lata wstecz oraz ostatni zamknięty kwartał przed złożeniem wniosku), w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trwałości (3 lub 5 lat). Kondycja finansowa wnioskodawcy zostanie poddana procesowi oceny za pomocą wskaźników finansowych liczonych wg następujących formuł:

- **rentowność sprzedaży (ROS)** = $\text{zysk (strata) ze sprzedaży} / \text{przychody ze sprzedaży} \times 100\%$
- **rentowność netto** = $\text{zysk (strata) netto} / \text{przychody ogółem} \times 100\%$
- **zwrot na aktywach ROA** = $\text{zysk (strata) netto} / \text{aktywa} \times 100\%$
- **wskaźnik udziału kapitałów własnych** = $\text{kapitał własny} / \text{pasywa} \times 100\%$
- **pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym** = $\text{kapitał stały} / \text{majątek trwały} \times 100\%$
kapitał stały = kapitał własny + zobowiązania długoterminowe + rezerwy na zobowiązania + rozliczenia międzyokresowe
- **wskaźnik zadłużenia** = $\text{zobowiązania ogółem} / \text{pasywa} \times 100\%$
- **wskaźnik obsługi długu** = $(\text{zysk netto} + \text{amortyzacja} + \text{odsetki} + \text{podatek dochodowy}) / (\text{odsetki} + \text{raty zadłużenia długoterminowego})$
- **płynność bieżąca** = $\text{aktywa obrotowe} / \text{zobowiązania bieżące}$
- **płynność szybka** = $(\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy}) / \text{zobowiązania bieżące}$
- **cykl rotacji zapasów** = $\text{zapasy} / \text{koszty operacyjne} \times \text{ilość dni w okresie}$
- **cykl rotacji należności** = $\text{należności z tytułu dostaw i usług} / \text{przychody ze sprzedaży} \times \text{ilość dni w okresie}$
- **cykl rotacji zobowiązań** = $\text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług} / \text{koszty operacyjne} \times \text{ilość dni w okresie}$

W przypadku przedsiębiorstwa, które nie jest MŚP, badaniu podlegają 2 dodatkowe wskaźniki:

- **księgowy stosunek kapitału obcego do kapitału własnego przedsiębiorstwa** = $\text{zobowiązania} / \text{kapitał własny} (\leq 7,5)$
- oraz
- **wskaźnik relacji pokrycia odsetek do EBITDA** = $\text{EBITDA} / \text{odsetki} (\geq 1,0)$
EBITDA = zysk z działalności operacyjnej (EBIT) plus amortyzacja.

W przypadku kiedy księgowy stosunek kapitału obcego do kapitału własnego w przeciągu dwóch ostatnich lat przyjmuje wartość większą niż 7,5, a wskaźnik relacji pokrycia odsetek do EBITDA spada poniżej 1,0 przedsiębiorstwo podlega wykluczeniu z możliwości z uzyskania dofinansowania, z uwagi na trudną sytuację finansową.

Poniżej zamieszczono pożądane wartości poszczególnych wskaźników oraz wartości, których przekroczenie może wskazywać na poważne trudności finansowe przedsiębiorstwa

TABELA

LP.	Wskaźniki finansowe	Wartość pożądana	Wartość, której przekroczenie może wskazywać na poważne trudności finansowe przedsiębiorstwa
1	rentowność ze sprzedaży (ROS)	$\geq 1,5\%$	$< 0\%$
2	rentowność netto	$\geq 1,0\%$	$< 0\%$
3	zwrot na aktywach ROA	$\geq 10\%$	$\leq 3\%$
4	wskaźnik udziału kapitałów własnych	$\geq 50\%$	$< 20\%$
5	pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym	$\geq 100\%$	$< 100\%$
6	wskaźnik zadłużenia	$\leq 50\%-70\%$	$\leq 80\%$
7	wskaźnik obsługi długu	$\geq 1,3$	$< 1,0$
8	płynność bieżąca	1,5 -2,5	$< 1,0$
9	płynność szybka	1,0-1,2	$< 0,8$
10	cykl rotacji zapasów	zależy od rodzaju działalności	zależy od rodzaju działalności
11	cykl rotacji należności	zależy od rodzaju działalności,	zależy od rodzaju działalności
12	cykl rotacji zobowiązań	zależy od rodzaju działalności	zależy od rodzaju działalności
	dla przedsiębiorstw innych niż MSP		
13	księgowy stosunek kapitału obcego do kapitału własnego przedsiębiorstwa	$< 1,0$ dla przedsiębiorstw dużych i średnich $< 3,0$ dla przedsiębiorstw małych	$> 7,5$
14	wskaźnik relacji pokrycia odsetek do EBITDA	$> 3,0$	$< 1,0$

Aby kryterium zostało uznane za spełnione działalność wnioskodawcy powinna generować dodatnie strumienie pieniężne umożliwiające wywiązywanie się z bieżących zobowiązań, firma powinna być wypłacalna i powinna dysponować odpowiednią nadwyżką finansową oraz posiadać bezpieczną strukturę finansowania majątku. Przedsiębiorstwo nie może znajdować się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Brak spełnienia wartości poświadczonych poszczególnych wskaźników nie wyklucza przedsiębiorstwa z udziału w konkursie. Są to bowiem wielkości uśrednione dla wszystkich branż. Niemniej jednak w przypadku zaistnienia takiej sytuacji należy przedstawić dodatkowe wyjaśnienie, które zostanie poddane ocenie przez niezależnych Ekspertów. W przypadku istotnych zastrzeżeń, co do sytuacji finansowej wnioskodawcy i znacznych odchyżeń od wielkości uśrednionych wskaźników finansowych, nie wynikających ze specyfiki branży lub innych obiektywnych przyczyn o charakterze krótkoterminowym, kryterium nie zostanie uznane za spełnione.

Ocena projektów przedsiębiorstw bez historii finansowej.

Ocena zostanie dokonana na podstawie prognoz finansowych sporządzonych na okres realizacji projektu oraz okres trwałości.

Ad 2)

Warunkiem uznania kryterium za spełnione jest wykazanie przez wnioskodawcę zdolności finansowej do realizacji całości projektu (w tym także wydatków niekwalifikowanych) zgodnie z zakładanym harmonogramem. Projekt musi mieć zapewnione stabilne i udokumentowane źródła finansowania.

Podczas oceny projektu, na każdym jej etapie, Komisja Oceny Projektów może żądać od Wnioskodawcy następujących dokumentów potwierdzających zewnętrzne finansowanie. W przypadku wyboru formy finansowania projektu w postaci:

- 1) kredytu/pożyczki bankowej – promesy kredytowej;

- 2) pożyczki od udziałowca/innego podmiotu gospodarczego – przedwstępnej umowy pożyczki lub oświadczenia pożyczkodawcy zawierającego zobowiązanie udzielenia pożyczki;
- 3) podwyższenia kapitału zakładowego – uchwały właściwych organów spółki o podwyższeniu kapitału;
- 4) środków z funduszu inwestycyjnego – dokumentu potwierdzającego wstępne zobowiązanie funduszu inwestycyjnego do zaangażowania środków na realizację projektu;
- 5) leasingu – promesy leasingowej;
- 6) lokat bankowych – wyciągu/zaświadczenia banku/umowy zawarcia lokaty terminowej;

albo innych dokumentów potwierdzających zdolność finansową Wnioskodawcy i podmiotów oraz osób fizycznych udzielających zewnętrznego finansowania do realizacji inwestycji tj. wyciągi bankowe, deklaracje podatkowe itd.).

Na etapie podpisywania umowy (najpóźniej w terminie do 3 miesięcy od dnia doręczenia Wnioskodawcy pisemnej informacji o zatwierdzeniu projektu do wsparcia) wymagane jest przedłożenie dokumentacji potwierdzającej korzystanie z zewnętrznego finansowania projektu, tj.:

- w przypadku pożyczki od udziałowca/innego podmiotu gospodarczego – umowy pożyczki;
- w przypadku podwyższenia kapitału zakładowego - odpisu z KRS z zarejestrowanym podwyższeniem kapitału zakładowego;
- w przypadku środków z funduszu inwestycyjnego – umowy, na mocy której zostaną zaangażowane środki w realizację projektu;
- w przypadku kredytu/pożyczki bankowej – umowy kredytowej/umowy pożyczki;
- w przypadku leasingu – umowy leasingowej;
- innych dokumentów wskazanych przez eksperta na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.

Z promesy/umowy kredytu/pożyczki/leasingu musi jednoznacznie wynikać, że środki zostaną przeznaczone na realizację projektu. Wydatki inwestycyjne powinny być finansowane kredytem inwestycyjnym, pożyczką długoterminową/leasingiem. Wydatki obrotowe (np. wynagrodzenia zespołu badawczego) mogą być finansowane kredytem obrotowym.

W przypadku deklarowanych źródeł finansowania projektu w postaci zysku, amortyzacji, wolnych środków pieniężnych, papierów wartościowych, składników majątku, które mogą być łatwo upłynnione, łatwo ściągalnych krótkoterminowych należności, ocena przeprowadzana będzie w oparciu o dane finansowe zamieszczone w Modelu Finansowym oraz opis przedstawiony przez wnioskodawcę we wniosku.

W przypadku źródła finansowania projektu wnoszonego przez podmiot zewnętrzny, np. w postaci dopłat do kapitału przez udziałowców, pożyczki od osoby fizycznej/podmiotu gospodarczego, środków z funduszu inwestycyjnego, wnioskodawca na każdym etapie oceny, może zostać poproszony o przedłożenie stosownych dokumentów (np. sprawozdań finansowych, wyciągu z rachunku bankowego, deklaracji podatkowych, itp.), potwierdzających zdolność podmiotu do udzielenia finansowania w deklarowanej kwocie.

Ad 3)

Efektywność finansowa projektu będzie oceniana na podstawie wartości wskaźnika NPV (wartość bieżąca netto) oraz IRR (finansowa stopa zwrotu) wyliczonych przez wnioskodawcę w Modelu Finansowym stanowiącym załącznik do wniosku.

Wskaźnik NPV liczony będzie zgodnie z wzorem:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{Cf_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+i)^t}$$

Gdzie:

Cf - przepływy gotówkowe (netto) w okresie t,

I – nakłady inwestycyjne

t – kolejne lata eksploatacji inwestycji

i – stopa dyskontowa

Wewnętrzna stopa zwrotu IRR jest to stopa procentowa, dla której NPV przyjmuje wartość 0.

NPV i IRR liczone jest z na podstawie prognozy sporządzonej w cenach stałych z uwzględnieniem dotacji oraz wartości rezydualnej dla stopy dyskontowej wynoszącej 4%. Wartość NPV, z uwzględnieniem dotacji, powinna być większa od zera, a stopa zwrotu wyższa niż przyjęta do analizy stopa dyskontowa. W przypadku gdy powyższe wskaźniki nie osiągają pożądanych wartości w przyjętym okresie Wnioskodawca powinien przedstawić wiarygodne uzasadnienie dla takiego stanu rzeczy.

Szczegółowej ocenie podlegać będą także założenia do prognozy finansowej stanowiące podstawę wyliczenia wskaźnika NPV oraz pozostałych wskaźników finansowych, w tym przede wszystkim szacowana wielkość sprzedaży, cena produktu/usługi, bieżące koszty operacyjne, koszty finansowe, poszczególne wielkości aktywów i pasywów. W przypadku braku szczegółowego uzasadnienia założeń lub przyjęcia założeń nierealnych kryterium nie zostanie uznane za spełnione.

Weryfikacji zostanie poddane także, czy analiza finansowa projektu, została wykonana w zakresie generowania dochodu, zgodnie z metodologią określoną w Wytocznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 18 marca 2015 r. w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.

Ad. 4)

Projekt zostanie uznany za trwały finansowo, jeżeli saldo niezdyktowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez projekt będzie większe bądź równe zero we wszystkich latach objętych analizą. Ocenie podlegać będzie czy planowane wpływy i wydatki zostały odpowiednio czasowo zharmonizowane tak, aby przedsięwzięcie miało zapewnioną płynność finansową.